

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“

виносить: в Австро-Італії:

ва цілий рік	24 К
ва пів року	12 К
на четверть року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

ва цілий рік: зі щоденною висилкою 7 долярів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 долярів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 долярів або 10 руб. Продиноке число по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

Дволична російська дипломатія.

(Δ) Тепер виявилося вже наглядно, яку дволичну політику веде російська дипломатія. Міністерство заграничних справ визначало неистанно, що оно поступає згідно з іншими європейськими державами, що згадується на ухвали лондонські амбасадорів, що Скодра має остати в альбанському посіданні і т. п. Передача Скодри Альбанцям мала бі відбути ся зовсім безуслівно.

Однак в тім часі, коли міністерств заграничних справ Сазонов давав такі запевнення Європі, російське дневникарство на основі пояснив видаваних з пресового бюро міністерства заграничних справ розписувалося про те, що ухвали лондонські амбасадорів треба буде заново розглянути. Замітно було, що частина російського дневникарства, між тим „Новое Время“, залишила тоді напасті на міністерство заграничних справ за їх лояльність Европі а особливо супроти Австро-Угорщини політику і тепер однодушно відносила ся прихильно до поступування міністра Сазонова. Зате знов російські часописи почали велично рішучо накликувати Чорногорців до вітревалості в облозі Скодри, хоч російське міністерство заграничних справ запевняло, що навіть на случай упадку сеї твердині она остане альбанською.

Очидаю дневникарським підохочуванем до вітревалості намагала ся російська дипломатія настроювати західно-балканські держави проти Австро-Угорщини, хоч Авглії вже наділа та дволична політика Росії, а она могла числити в тій справі хиба на поміч Франції.

Коли Чорногорцям повелося, як виявляється, з підмогою зради Ессад-паші, „здобута“ Скодру, тоді всі російські дневники в оден голос зарепетували, що „несподіваний“ упадок Скодри витворив зовсім нове положене і задля того треба конечно лондонські ухвали амбасадорів паново розглянути. Тимчасом добре відомо, що в Петербурзі добре знати про підготовлений упадок Скодри, бо вже наперед позамовлювало „благодарственні богослуження“ і все було наперед добре обдумане. Російське дневникарство і російська дипломатія очевидно предвиджувала і сподівалася, що Австро-Угорщина не згодиться на все те і буде в крайнім случаю самостійно боронити своїх інтересів балканських і тому зараз після овлада Скодри Чорногорцями випливала з російського міністерства заграничних справ в „Речі“, дуже близькі сему урядові, предлога, що треба біл глядти нового виходу із сї справи і полагодити її в іноземному городе привізаною Альбанії. Російські дневники почали бити у великий дзвін, що не можна такого лицарського проливу крові і сліз завершити відбиранем Чорногорців Скодри, хоч тепер виявилося, що не лицарство, а зрада Ессад-паші довели Скодру до упадку. В тім дусі настроювало російське дневникарство дальше Чорногорців і нічого дивного, що король Микита так заважає відказув послуху Європі. Тим способом Росія зуміла і наради амбасадорів настроїти так, що й там уже виринала гадка винагорода за Скодру, на що однак Австро-Угорщина рішучо згодиться ся не може.

Дволичне поступуване російської дипломатії вводить заколот і розстріл між

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі! душу ми вирвеш: а не возьмеш милості! віри не возьмеш, бо руки ми серце! віра рука“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских субот ѿ 5 год по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського ул. Я. Гайдуковського ч. 1.

Рукописи звертається лише в попередній засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймаються по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надіслані“ 40 сот. Подяки і привітання донесення по 30 сот. від стрічки

європейські держави і тим способом загрожують європейському миру, бо не робить сим доброї прислуги балканським народам, котрі потребують спокою і котріх інтерес вимагає добрих взаємів з Австро-Угорщиною. Поступуване Росії може довести до нового розгнання балканської війни і за се спала би одвічальність не на Чорногору, а на Росію, чого імовірно не схоче на себе взяти.

Довічний спокій.*

Світ сьвяткує величне съято творця — весни, съято відродження, Україна ж знову пра- вить сумножахливий реквієм...

Один за одним, як проклін, як покуту за якісні гріхи прадавніх батьків.

Скінчив рахунки з життям, знайшов свій довічний спокій ще один з найдостойніших.

Умер Михайло Коцюбинський...

Бажав спокою, як перепочинку від життя, від єднання з людьми, й на віки склепив свої глибоковидючі очі.

Бажав спокою, бо втомився.

Так і писав в однім з останніх творів своїх.

— „Я утомився.

Мене втомили люди. Мені докучило бути заїздом, де вічно товчуться ся оті створіння, кричат, метушать ся і съмітять. Повідчина ті вікн! Провітрить оселю! Викинуть разом із съмітим і тих, що съмітять. Нехай увійдуть у хату чистота й спокій.

Хто даст мені втіху бути самотним? Смерть?

Сон?

Як я чекав їх часом!...

Він дочекався, наш найкрасший художник, великий злапець душі людської. Він утомився, бо глибоко злагував усі таємниці серця людського.

Глибоко злагував, бо був глибокий талант. Людина зробилася жертвою свого таланту.

— „Жите безупинно і невблаганно іде на мене, як хвиля на берег“ — писав Коцюбинський.

Але в людському житті не бачив головного, для чого варто існувати художникові: не бачив краси. В людині, як такій, не було Й.

— „Ти кидаш у моє серце, як до власного сковуки, свої страждання і свої болі, розвиті надії і свою розpac. Свою жорстокість і звірячі інстинкти. Весь жах, весь бруд свого істиновання“.

Такі висновки в довголітніх спостережень над людьми, такий головний зміст творів славетного небіжчика.

Его серце не могло більш умістити. Оно сповнилось вщерть.

Та безупинна туга за красою повинна була мати вихід, і такий вихід находити художник в побожнім милуванні природою, що давала амогу єму хоч на який час забувати людські страждання й разом — людське мерзінство.

— „З тими невідомого, — звертається художник до сонця, — явився я на съвіт — і перший віддих, і перший рух мій — у темряві материного лона. І досі той морок надімою панує — всі ночі, половину моєї житті.

*) Подаемо за „Радою“ ще одну згадку про помершого що його незабутньою пам'яті нашого письменника М. Коцюбинського. — Ред.

ти, — стоїть він між мною й тобою. Ти тільки гість в життю моєм, сонце, бажаний гість — і коли ти відходиш, я хапаюсь за тебе. Ловлю останній промінь на хмарах, і продовжує тебе у ногі, в лямці, у фланелках, збирара з квіток, з съміху дитини, в очій коханої. Коли ж ти гаснеш і тікаєш від мене — творю твою подобу, даю найменення її „ідеал“ і ховаю у серці. І він мені съвітить“.

Се в художника — поза людьми, се те, що давало змогу жити й не зробитися мізантропом і пессимістом.

У всім, що нагадувало усіміх сонця — молодість, палкі пориваня, завзяте, захватувач, барви, звуки — у всім він знаходив красу і співав її усе жите свое натхненну осанну.

— „Я тут (на лоні природи) почуював себе багатим, хоч нічого не маю. Но поза всячими програмами й партіями — земля належить до мене. Она моя. Всю її, велику, розкішну, створену вже, — всю я вміщаю в собі. Там я творю її на ново, вдруге — і тоді здається ся мені, що ще більше права маю на неї“.

Глибоко її тонко відчував красу, вмів знати її, вмів показати її іншим у ріднім слові, яким володів, як віхто в єго сучасників.

Чарував рідним словом нашим не тільки нас, а й чужинців, наочно показавши, що маємо скарб, яким можемо пишатись.

Рідне слово втратило в небіжчика великого майстра, що, як мистецький ювелір діамантовий, міг надавати єму відповідні форми.

Земляки оплачуть у нім того, кому пишались і ще довго пишати муть ся.

Україна в туї нерозважні схилить ся над могилою свого найкрасшого сина...

Хай же хоч у могилі знайде він бажаний спокій, а рідна земля легким пером покриє його намучені груди!... С. Ч.

Голод на Гуцульщині — а правительству запомоги.

(Конець.)

Наслідки сего показалися страшні, прямі убийчі. Поблизі Косова гірські села грипу майже не потребували, а села в глубших горах дерлися над ним. Скарги населення про всяки надуважити староство складали до актів і тим чином роззували ще більше війтів до всяких надуважити. П. староста висилає справді комісарі до роздачі грипу і кукурудзи — щоби заблахманити населеню очі, бо якраз п. комісар Панчишин був твердий візьміні із плачі від злодіїв і зовсім не противився, як грип і кукурудза розбирали самі багачі. Так на п. комісар обіхав за оден день шість сіл на просторі яких 25 кілометрів іменно: Гринява, Яблониця, Ферескуля, Полянки, Довгополе і Стебне. Так само обіхав і в інших місцевостях по кілька сіл на оден день, про що була вже в часописах згадка. Не слід тут наводити надуважити з кождої місцевості, досить, що попри ті надуважити правительства запомога була краплею в море, а філія „Сільського Господаря“ в Косові дісталася вже з декотрих сіл поіменні списи голодуючих, котрі предложени будуть де слід, а хибаж звістки про голод на Гуцульщині не пересаджені, коли Гуцули з грипу печуть хліб, або не їдять по кілька днів, щоб хоч діти не голодували.

З огляду на се, на довірочні нараді за-

— В 72. числі „Руслана“ з 1. цвітня с. р. поміщено „Допис з Дрогобича“, в якій обговорюється гідність Товариства задаткового „Народний Дім“ в Дрогобичі а також справу закупини через те в р. 1909. реальності при ул. Стрийській від д-ра Шайни. — Що до сего інтересу замічено, що „як ходять слухи — Дирекція мала взяти за него велике порука-вичне“. Члені Дирекції д-р Ярослав Олесницький, о. Антоній Рудницький і о. Василь Кунекевич виступили — не знаючи автора сего статті — з картою скарою проти Редакції „Руслана“ за повисший їх честь оскорбляючий заміт. Редакція провіривши докладно справу і переконавшися про повну неправдивість і нестійкість повисшого заміту — заявляє сим, що він відкликується з цілості, перепрашає обвинувачів і на їх жадання складає рівночасно 20 К на „Рідну Школу“.

Володимир Савкевич
містоголова.

Війна з Чорногорою?

На нині мав скликати цісар надзвичайну раду коронну в Шенбрунн. Візьмуть в ній участь спільні міністри і оба предсідники міністрів. В сій цілі приїхав вже вчера до Відня предсідник Лукач.

Цісар приняв вчера на послуханю мін. Берхтольда і шефа генерального штабу Конрада ф. Гецендорф. Гр. Берхтольд був півтора години у цісаря, Гецендорф дві години.

За згодою обох монархів оба шефи штабів австрійський Конрад ф. Гецендорф і літійський Польський від двох днів ведуть живу обміну думок що до подробиць воєнної акції проти Чорногорії.

«Когг. Wilhelm» доносить, що міністерство внутрішніх справ розпорядило здерганс видавання паспортів до Чорногорії.

Вчера о 12. год. в полудні віхав на по-двір Шенбрунн критий самоділ. Шофер мав вімеку двірську ліберю, сторожа два рази презентувала оружжя. Самоділ окружили сейчас гвардисти, двері отворилися і якісні особи висіли, почим зникли в замку. Кажуть, що се приїхав німецький цісар Вільгельм.

Додати треба, що вчера приняв на довшім послуханю коменданта флоту адмірала Гавса.

Через цілій вчерашній день ходили у Відні трішки чутки. Говорено про загальну мобілізацію в Австро-Угорщині. Військові круги запречують се в цілою рішучості. Проти Чорногорії вистарчать змобілізувати два корпуси. В парламентаріях кругах згадуються, що військова акція проти Чорногорії потриває 1-4 тижні. Дуже можливе, що протягом війни віде на порядок дня справа Ловчину, гори, що панують над котарським заливом. Хребет сеї гори належить до Чорногорії, верхок гори в сильно укріплений. З огляду на ловчинські гармати Катаро, як воєнний порт не має зовсім значення для Австро-Угорщини.

Скодра столицею Чорногорії.

Білгородські дневники подають в надзвичайних додатках оповістку чорногорського короля, який оголосив Скодру столицею чорногорської держави і заявляє, що прилучує се місто по вічні часи до Чорногорії.

«Local Anzeiger» доносить із Скодри: До Скодри прибула урядника з Цетівії, щоби обнати цілу управу. Надходять також поїзди, що везуть поживу, так, що про нужду, яка панувала перед кількома днями, не може бути бесіди. Почтовий і телеграфний рух правильний. Приготовлення на принятие Микити вже в повному ході.

Чорногора відповісти...

Аг. Гаваса доносить з Лондону: У відповідь на останній крок великоросійської Чорногорії, висловлюючи їм повне пошановання, замічує, що овлада Скодри не становить (?) визову супроти попередніх рішення великоросійської (?) Чорногорії жалує, що не знає (?) границь Альбанії, а відкликаючи ся на свою відповідь з 24. цвітня заявляє, що протягом мирових переговорів, коли союзники будуть радити над остаточним розмежуванням Альбанії, начеркне своє становище в сій справі.

Історичні збори амбасадорів.

Австро-угорський, французький і російський амбасадори відбули вчера рано конференцію з сер Греем. Засідання амбасадорів покінчилося вчера о год. 5:55 по полудні. Перший вийшов російський амбасадор, останній австро-угорський.

Побоюючись, звязані із вчерашичим засіданням зборів амбасадорів, не сповнилися. Австро-угорський амбасадор по скінчені засідання конференції давшою хвилю в сер Греем. З кругів заграниціного уряду заявляють, що слідуюче засідання відбудеться в понеділок. До того часу предложуть амбасадори вчерашичим рішенням своїм правительствам.

Становище Сербії.

Білгородські дневники висловлюють пересвідчення, що для Сербії вмашероване австро-угорського війска на чорногорську область буде становити casus belli і викличе австро-угорсько-сербську війну.

Становище Росії.

Бюро Райтера дізнається з російських кругів: Петербурзьке правительство й на даль-

ше сильно рішилося перевести постанову великодержав що до Скодри. Місто се по-думці Росії мусить бути альбанське. Росія не дає вказівки, як сю постанову перевести, але жаліла би з приводу всякої акції за скорої або надто відокремленої, бо се могло би пошкодити згоді великодержав. Росія підчеркнула, що удержане европейського мира є найважливішим завданням і що з цого становища треба оцінювати всік методи переперти волі великодержав. Нічо не вказує на те, щоби Росія наслучай конечності дальших заряджень мала в них взяти участь, хоч імовірно їм не спротивить ся. Рівної не звісно, чи Росія схоче візвати Францію до співучасти. Безсумнівно воліла би участництво також якісні з великодержав тридіержавного порозуміння, щоби уникнути навіть позору невзгодин між тридіержавним союзом і тридіержавним порозумінням. Після погляду Росії річкою першорядного значення є, щоби європейський концерт не був нарушений. Росія все щодумас, що найде ся вихід з теперішніх трудностей.

Дальше Бюро Райтера довідується, що годі дістали вияснення що до того, як далеко хоче посунутися Англія; імовірно на війській кабінетній раді.

Після інформації Б. Райтера відповідь Чорногорії не є ще звісна (ми вже єї подали — прим. Ред. Рус.), але кажуть, що представник Чорногорії Попович, який оноді вечіром відбув розмову з підсекретарем Нікользеном, одержав важче поручення. Ні в урядових кругах, ні в дипломатичних не видно — після Б. Райтера — признак пессимізму.

Голоси печаті.

Париске «Figaro» з притиском домагається енергічних кроків проти Чорногорії. Король Микита виявив за богато непошановану сутичку з Европою, щоби мав заслугувати на терпливість. Наш сентименталізм —каже ся часопис — за довго посував на задній план наші інтереси. Чорногора не варта загальної війни. Коли міжнародна акція, якої домагається Австро-Угорщина, є конечна для збереження нас від такої катастрофи, потреба як найскоріше таки нині порішити свою акцію.

З Петербурга доноситься до «Frankl. Ztg.»: В дипломатичних кругах числять на порозумінні Австро-Угорщини і Росії в найближчих дніх. Петербурзький дипонсер сего дневника довідується з міроздатного жерела, що тепер цілій вплив пансловітів є спаралізований. Російська публіка приймає вісти в Чорногорії зовсім рівнодушно.

Олада Вальони.

Після насіннів в Корфу вістий, чути там було гарматний огонь в стороні Вальони. Здогадуються, що Джавід паша (тепер сторонник Ессада паші), який мав оголосити ся після порозуміння з Микитою, князем Альбанії заняв місто.

Убийство Ніязі бея.

«Giornale de Italia» доносить з Бріндізі: Звісний турецький герой Ніязі бей і его адютант в хвили, коли в Вальоні хотіли удастися на поміст корабля „Адрияник“, щоби відплисти до Бріндізі, погибли від револьверових куль. Убийники втекли, ніхто їх не задержував. В Вальоні панує наслідком сего вбийства великий страх, бо бояться ся мести Джавіда паші, який був приятелем Ніязі бея. Джавід паша находитися в окрузі Фієрі між ріками Семені і Вісса.

Непорозуміння в балканському союзі.

Болгарське військо покинуло Нігріту, Сопос і Сальманії. Військо з Сальманії вислано до Доіра, де на височині Белеш Піяніна буде оно укріплене. До вчера рано прибуло до Солуну 12 транспортів сербського війска на греких кораблях з Драча. Протягом дня мала надії решта. Військо відсилається з найбільшим поспіхом до Сербії, а частина її лишається в Кепрілі і Скопле. Сербія в Скопле укріплюється, ніхто без позволення власті не може опустити місто. Сербські власті в Кепрілі роздають оружя між магометанами, щоби їм служило в данім случаю проти Болгар.

Справа заключення миру.

Австро-угорський амбасадор маргн. Паля-

шівічів вчера іменем всіх великодержав вручив відповідь на відповідь міністрові за-граїчних справ ноту, в якій великодержави взывають, щоби сейчас заперестано воєнних кроків, а також просить о іменованіх повновласників до мирних переговорів на основі звісних умов і о вказаніх містах, в яких мають розпочати ся переговори. Порт вручить нині відповідь.

Такий самий крок підприяли заступці великодержав в Софії. Міністер Гешов відповів, що ворожі кроки між Болгарією а Турсчиною вже застосовані, повновласники Болгарії остають ті самі, а на місці переговорів вибирають союзники Лондона.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Теодора; римо-кат.: Знайдене ч. Хр. — В неділю: руско-кат.: Томи; римо-кат.: Ферд.

— Екс. Митрополит гр. Шептицький виїхав передвчера до монастиря в Лаврові та пробуде там до понеділка.

— Перед розвязанем гал. сойму, «Gazeta roppa» доносить: Протягом вчерашнього дня відбувалися дуже важливі конференції між польськими проводірами, опісля між польськими і руськими при співучасти правителства. Предметом нарад було іменовання наслідника намісника дра Бобжинського, означена речинка нових виборів і т. д. Подробиці нарад держуть в великий тайні. Як зауважу, рішено вже остаточно управу намісництва віддати в руки якогось високого урядника, а також згадено ся на єго особу.

— На зазив д. Ольги Галичанки до складання жертв на паску для Гуцулов зложені досл. 4,110 К, з того вже 1,250 К вислано на руки організаторів на Гуцульщину а 2,860 К передано тов. „Сільський Господар“, котрий розділить їх найбільшим Гуцулам.

— Російська рука в Галичині. Саме під Великденем приїхав з Росії на Лемківщину новий агітатор Іван Соловій. Сей дурисьвіт, налагувши рясу православного попа, освятив пасхи збаламученим селянам в селі Грабі, де, як звісно, перебував Сандович. Але жандармерія не дала довго гуляти російському агітаторові і придушила його забрала до Ясля. В арешті буде Соловій розпамятувати розкоші, яких вказав в Росії.

А треба знати, що сей „соловій“ був питомцем львівської духовної семінарії, але не надіючись висвячення із за ріжків „сдължок“ втік до Росії, бурлакував там через два роки і тепер приїхав до Галичини баламутити людей.

— Навернене сирійського патріярха. Патріярх схизматиків Сирійців в Єрусалимі зложив недавно перед латинським патріярхом ісповідане католицької віри і приступив до католицької Церкви. Сей крок патріярха викликав тим більше враження, що недавно перейшли на католицизм також єпископ Дамаска і бувши єпископ Єрусалима з многими іншими духовниками. Тепер на католицтво перейде велика частина сирійського населення, головно в Вифлеємі.

— Роковини смерті Шевченка в Бразилії. З Прудентополіс в бразилійській Парані прислано нам програму вечірка, печатану в двох мовах, руській і португальській. Нам Галичанкам цікаво буде знати програму Тарасового вечірка, мабуть першого на півднівій півкулі. Програма звучить: Вечерок вокально-декламаторський в честь Тараса Шевченка у 52. роковини Гро-смі смерті устроє товариство „Прогресів“ в Прудентополі, нині дня 15. марта 1913. — в будинку старої каплиці. Програма: „Боже на руську землю поглянь“, хор. — Вступне слово, Осип Мартинець. — Альфред Престес „Тура за Понта Гроссо“, квартет музичний, відіграють Стефан Москал, Григорій Вовк, Альфредо Престес і Камілос Ф. Нунес. — Ф. Колеса „Вулиця“ хор. — Т. Шевченко „Чернець“ декламація, Андрей Годайлук. — „Ой ізайду я на могилу“ хор в музикою. — Т. Шевченко „Мені тривайціт мінав“ декл., Наталія Мартинець. — І. Воробкевич „Як була я вазула“ хор. — Т. Шевченко „До Основи“ декл. Андр. Годайлук. — Т. Шев-

ченко „Реве та стогне“ хор з музикою. — Т. Шевченко „Буває в неволі“ декл. Володимира Войтович. — Пісня народна „Ой нависли чорні хмарі“ хор. — Т. Шевченко „Лічу в неволі“ декл., Василь Савечка. — Н. Вахнянин „Калина“ хор. — „Ще не вмерла Україна“ хор з музикою — Початок точно о годині 8. вечором. Ціна місць: крісло 1 мільрайс; лавка 500 райсів; галерія 200 райсів. Чистий дохід на будову „Народного Дому“.

(Потім наступає переклад португальський).

— Конкурс на будову львівського університета. Для 15. м. м. минув час надслання конкурсних праць на будову львівського університету. Надслано 32 праці. Нагороди назначило міністерство просвіти в порозумінні з міністерством прилюдних робіт в сумі 25.000 К. Перша нагорода виносить 7.000 К, дів другі по 4.500 К, дів треті по 3.000 К. Переважна частина плянів користує ся цілою площею, котру займає нинішній університет і ботанічний сад. Так, що нові будинки стануть і від улиці Длугоша і на грунтах ботанічного саду. Зовсім окремо буде стояти природописний Інститут. Будова буде тривати 3 роки. Виклади будуть відбуватися в старім університеті, а доперва пізніше постепенно перенесуться до нового будинку. Загальні копії будови винесуть 3,700.000 К. Перед університетом буде площа засаджена деревами і цвітами.

опустили школи, недосвідні і без власної думки. Проче — се платні наймички. Жінок з робітничих кругів супражистки між собою не мають. Найзаявішіших ворогів мають в робітниках передовсім в їх жінках. Є се рух зовсім штучний, зовсім не демократичний. Рух сей є брехнею, побутним фальшом, котрий рішучо мусимо зломити".

— **Неграмотність в Європі.** Шведський статистик, Сундберг, подав недавно дані, які відносяться ся до стану народного школництва в європейських краях. Із звіту виходить, що найменше неграмотних має Німеччина, а найбільше Румунія. Що до поодиноких європейських держав представляють ся числа в процентах ось як: Німеччина має 0·05 проц. неписьменних, Швеція і Швейцарія 0·1, Данія 0·2, Англія 1·0, Франція 2·0, Голландія 2·1, Фінляндія 4·9, Бельгія 10·3, Австро-Угорщина 25·7, Греція 30·0, Італія 31·3, Болгарія 53·0, Росія і Сербія по 62·0, Португалія 70·0, а Румунія 75·0 проц. неграмотних.

Загальне число видатків на народне школництво, виносить у всій Європі 840 міл. карб. З цого припадає на Німеччину $\frac{1}{3}$, Англію $\frac{1}{4}$, Францію $\frac{1}{5}$, Австро-Угорщину $\frac{1}{10}$ і на Росію $\frac{1}{20}$.

— **День 1-го мая** святкували соціалісти зборами в „спортивній палаті“ і в жідівському театрі. Найбільше говорено про нові вибори до сойму і визвано люд, щоби здавив вже раз „клерикальну гадюку“. Налаявшись до схочу на всіх і вся рушили соціалісти походом при звуках музики і з пропорами. Похід з приводу латинського съята і гарного дня приваблив велики розміри, коли до него прилучилися ще й товни жідівських „шмайгелесів“.

— **Капітан засуджений на 6-місячу тюрму.** Минувшого тижня прусський військовий суд в Торуні засудив капітана 176. полку, Артура Келера на 6 місяців тюрми в твердині за зпушання над жовнірами. Суд призначав 107 слухаїв паджити власти а 115 відкинув.

— **Відкрите другого римського театру в Полі.** Італійська часопись „Piccolo“ доносить в Полі, що сими днями натрапило німецьке археологічне товариство на „Colle del Castello“ на мури, котрі з першу уважали за пропилі съятий. Аж при дальших відкриттях показалося, що се був другий театр ще з часів римського царства. Сей другий театр є трохи менший від того, який свого часу відкрито у стін горба Царо, однак єго положене вдало красче. До сего часу відкопано стіни сцени.

— **Затоплений ліс.** Перед кількома днями у Вествалії недалеко містечка Гофетен запалося 15 моргів ліса на 15 метрів глибоко під поверхню землі. Дописець „Berl. Tagbl.“ описує се отсими словами: В північній частині Вествалії, коло границі Гановеру, знаходить ся пустар, котрий називається: „Съятий морем“. Давно, як вістка несе, стояв там будинок, котрий одної ночі запав ся під землю. А тепер істория залишає другий годібний случай. Того самого дня, в котрім лучила ся катастрофа, мешканці сусідніх сіл почули підвземний тук і легке потрясене землі. Нагло 15-морговий простір почав поволі западати ся. А діяло ся се зовсім спокійно, так, що дерева при тім не валили ся, лише спокійно стояли. Зі всіх сторін се долини почала припливав вода, так, що небавком закрила вершки дерев. Тимчасом люди помітили друге цікаве явище. На місцях положення яскоко показалися нагло сильні жерела. В одній хвилі утворилися рівні потоки, котрі заляяли цілу околицю на великім просторі. Однак як прийшла та повінь, так і пішла. Видно швидко висохли сі жерела. Але се велике озеро безнастанно підноситься ся. На се місце прийшло богато геольгів і кажуть, що причина сего є та, що вода вижолобила в міоценічних покладах велику прогалину і длато-го земля запала ся. Учені в сеї гадки, що катастрофи в найближіші будучині повторяться. Богато мешканців з сусідства покидає домі і втікає з тих сторін.

— **Угорска резервова жандармерія.** З Будапешта доносять, що міністерство гонведів постановило в порозумінні з угорським міністерством внутрішніх справ утворити відділ резервової кінної жандармерії покищо в силі 2 офіцірів і 100 рядовиків. Задачею сеї жандармерії буде виступати в цілі задержання ладу при більших страйках і неспокоях так, щоби не були надто ослаблені звичайні становиці жандармерії через громаджене в деяких точках. Відділ кінної жандармерії буде поді-

лений на дві часті, з яких одна стоятиме залогою в Будапешті, а друга в Темешварі.

— **Новий вибуховий матеріал.** Професор д'Арсіаль оповістив недавно на своїм викладі в Парижі, що відкрив новий вибуховий середник. Одержав его в сеї способі, що наситив саджу плинним газом. Проби, які перевів ви-нахідник в камінеломі, виказали, що сила сего нового вибухового середника є десять разів більша, чим вибухова сила динаміта.

— **Страшні наслідки штурмовання.** З Києва доносять про страшну подію, яка стала ся там дня 1. квітня в часівідок штурмовання з наго ди „Prima Aprilis“. Жила там на Крестатику родина Сомова: чоловік, жінка і їх трилітній донечка. Коли Сомов був на службі в зелівничім магазині, дав ему хтось знати телефоном, що єго жінка нечайно померла. На сю вість побіг Сомов мерцій домів і стріяв коло дверей гурт людей. В дверах представився очам Сомова страшний вид. На землі лежали трупи єго жінки і донечки. Виявило ся, що рівночасно з повідомленем Сомова, повідомили єго жінку, що єї мужа переїхав на смерть трамваєві віз. Ся страшна вість так вплинула на первову жінку, що кинула ся разом з дитиною через вікно третього поверху і погибли обі на місци. На вид смерти своєї родини Сомов зімлів. Єго повели на поверх, післили за лікарем, але заки сей прийшов, Сомов скочив також через вікно і згинув.

— **Жертви готівкою** не звільняють нікого від обовязку жадання купонів У. Т. П. і уживання товарів в марку У. Т. П.

Оповістки.

— **Др. Мирон Вахнянин,** спеціаліст внутрішніх недуг починає з днем 3. мая ординувати в Карльсбаді „Haus Goldener Löwe“ напроти „Mühlbrunn Colonnade“, куди вже вийшав зі Львова.

— **Для голодуючих Гуцулів** прислав до нашої Адміністрації: Впр. о. Ів. Токар, парох і декан в Підгайцах 21 К 88 с, зібрани межі своїми парохіями.

— **Письменний іспит зрілості** в філії ц. к. академічної гімназії у Львові буде в дніах 19.—21. мая, устний розпочинає ся 12. червня с. р. Приписану таксу складає ся перед письменним іспитом.

— **Іспити зрілості в середніх школах.** Устні іспити зрілості в руских гімназіях зачнуться в отсих дніах: в Коломиї 17. червня, у Львові в головнім заведенню 2. черв., а в філії 12. черв., в Перемишлі 9. черв., в Станіславові 17. черв., а в Тернополі 12. черв., в Польських гімназіях у східній Галичині: Броди 17. черв., Бучач 17. черв., Дрогобич 17. черв., Ярослав 17. черв., Коломия 17. черв., Львів II. (нім.) 2. черв., III. 9. черв., IV. 2. черв., V. 2. черв., VI. 12. черв., VII. (гол. зав.) 17. черв., філія 25. черв., VIII. 11. черв., Перемишль I. 23. черв., на Заславю 2. черв., Самбір гол. зав. 17. черв., філія 28. чер., Сянік 20. черв., Станіславі I. 17. черв., III. 9. черв., Стрий гол. зав. 17. черв., філія 21. черв., Тернопіль I. 12. черв., III. 9. черв., Золочів 17. черв.; в жінських приватніх гімназіях у Львові: ім. Словацького 27. черв., Стшалковської 27. черв., Камерлінгової 26. мая, СС. Назаретанок 14. черв., і в Станіславові 26. черв.; в реальні школах: в Ярославі 17. черв., в II. черв., в Снятині 17. черв., в Станіславові 17. черв. і в Тернополі 17. черв.

— **До „Соколів“ і „Січій“ VIII. області** (по-від Чортків, Гусятин, Борщів, Заліщики). Старшина „Сокола“ в Чорткові уладжує в неділю дня 4. мая курс для начальників, який відбудеться в Чорткові в салі „Народного Дому“. На тім курсі вивчиться ся всіх вирав, які відбудеться в областнім здіві в червні с. р. в Чорткові. Курс такий устроює ся лише один раз; тому обовязком кожного товариства вислати свого начальника. Від сего обовязку жадне товариство не може ухилитися, бо се справа народна. Початок курсу в неділю о 10 ій рано. Кождий учасник має ставити ся в топірцем і 2 хусточками. Гараад! За Старшину: Ів. Коссак, голова. Мостович, за справника.

— **Вибори до повітової ради в повіті Городок ягайлонський.** Намісництво розписало нові вибори до повітової ради в Городку ягайлонським для групи сельських громад на 23. червня, для груп міських громад на 25. червня, а для груп більших поселостей на 27. червня с. р. Група більших поселостей вибирає до сеї

ради 8 членів, група міст і місточок 6, а цем⁴, в дійсності він мегальманом, арган-группа сельських громад 12 членів.

— **3 Товариств.** Заг. збори (другореченцеві) госп.-кред. тов. „Народний Дім“ в Устриках долішніх відбудуться ся дnia 18. мая 1913. р. о 3. год. по полуночі в льокалі товариства. — Звич. заг. збори Спілки для збуту худоби в Теребовлі відбудуться ся дnia 8. мая 1913. р. о 3. год. по полуночі в салі „Читальні“.

— **Концерти військових музик** будуть відбуватися у Львові в місяці маю: у вторник дня 6. в стрійському парку, в середу 7. перед на місництвом, в четвер 8. на Замку, вторник 13. перед Домом інвалідів, в середу 14. перед корпульсною командою, в п'ятницю 16. в сгуцікім городі, у вторник 21. перед намісництвом, у вторник 27. перед домом інвалідів, в середу 28. перед корпульсною командою і в четвер 29. в сгуцікім городі. Початок кождим разом о 1/2 год. вечором.

Наука, умілість і письменство.

— **B. Масляк.**

— **Теодор Еске Хойнський: „Poznaj żyda“.**

II.

Почини сеї організації ми бачимо вже давно. Вже пентатевх Мойсея говорить рішучо, що Жиди се нарід вибраний самим Богом, яко вінець всіх народів. Єгова дає слово вже першим патріархам, що їх нащадки розмножать ся, як пісок в морю і покорять собі землі, якіс не знали. Чому ж Егрова та уподобав собі Жидів, сего хиба відгадати гої. Не були ж они ані такі чесні, ані такі правовірні, ні такі шляхотні. Не говорячи про прогрішня жідівських королів Савла, Давида та Соломона знаємо, що й найстарші патріархи мали не одно на совісти, Абраам обдурує самого Бога, представляючи ему Сару яко сестру, наколи в дійсності була она єго любовницею. Яков до спілки з матерю опукує свого батька і свого брата. Сини Якова продають рідного брата в неволю а здебільша вже toti патріархи в пізніших поколіннях радо покидали закон Егова, сприяли поганській релігії Гетітів і радо живуть на спосіб поганський. Що мимо сего Егова не вирікає ся своїх любинців, дастя ся се хиба сим пояснити, що з поконівку жиди убралили собі поняття свого Бога на свій спосіб, а як самі були самолюбами і безоглядними екстермінаторами в справах купецьких, найхолоднійми калькулянтами і підступними обманцями, так не могли в поняті Бога бачити від любові, ні милосердя, лише символ такого автократизму, в яким самі забажали відноситися до всіх кровю ірасою з ними не споріднених народів.

Через довгі віки витворюють ся і устанавливають ся жідівські поняття релігійні. Якже Ізраїльтяни прошли в часі своєї неволі, то два юдейські пророки Ездра і Негемій заковують жідівські погляди в слова своїх наук і писань і тим ладом ставлять ще глибші підвалини під основи жідівської організації, жідівського самолюбства, жідівського посланництва і віри в свою величість, або мегальманію. Вже Книга Ісхода учила жида: „Стережи ся, що бися не творив міра з населеннями тої землі, до якої увійдеш, бо се було бы сильцем на тебе“. В Deuteronomium читав жид таке: „А Пан і Бог твой піддав тобі всі народи, по-ких іх не знищиш, не вигубиш до останку. Не будеш з ними мирив ся і милосердя над ними знати не будеш. Дочки свої не даш синові чужого народу, а дочки єго не возьмеш для сина свого“. В інших книгах Мойсея були такі наклики: Бачилисьте, що я заподіяв Глиптянам, тому ж слухати будете голосом мої і стеречи законом моим, а тоді будете з усіх народів лиши мої, будете народом съятиим, бо Господь обірав тебе Ізраїлю, щобися був перед лицем Єго понад всі народи. І їсти не будеш нечистоти, даш чужинці, що прийде до воріт твоїх, бо ти перед лицем Господа твого люд съятий! Благословити му всіх тебе благословячих, а прокленутих, що тебе клясти будуть, благословячі тебе, да благословляти ся“!

Такими науками наповній по своїм походженю, упертий, завзятий і витревалій, є жид від часів найдавніших, від коли виступив на овід історії в своїм поняті „вибран-том, ворогом всіх ріжковірців: Лестить ся, коли чиє над собою пястук, безоглядний, коли може приказувати. В зносинах з гоїми все съвідомо злий і несовітній. Є уродженним матеріялістом. Як стежить до витаченої цілі, в витревалій і терпеливій і тоді не щадить себе, ні других. Найшовши ся в окруженні своїх в все солідарний, а до своєї віри привязаний з фанатизмом семітської волі.

Після того, що учили Ездра, Негемій,

опираючися на Пентатевх, вже не далеко було до витворення сеї науки, яка до нинішнього дня є одиноким кивотом всіго жідівства. З поясненням темніших місць в Пятикнижію і Книгах Пророків появляють ся різні коментарі, а ті осінені повагою коментаторів набирають значення слова съяного. Вправді садуки були прихильниками лише Пентатевха, але фарисеї зуміли переконати загал, що не лише слово писане але і традиція значить також богато в науці віри.

на той світ, жди вірять, що і по смерті чи-
тають Талмуд і пересправляють об нім з са-
мим Єовою.

(Дальше буде)

Олександр Барвінський.

Спомини з МОГО ЖИТЯ.

24. Моя подорож на Україну.

(Дальше).

Ледво вспів я переступити поріг відчи-
неної для мене комнати в Одескій гостинниці
а вже явився за мною швайцар і захадав
паспорту. Однак небавом повернув з паспор-
том і став розпитувати, як називається і звід-
кіля приїхав. Відішовши з тим, повернув по
хвилі в третє і почав звинятити ся, що він так
допитується, бо тепер у них все вельми строго
і поспішав про ціль моого приїзду. Я відпові-
вім лаконічно, що приїхав в наукних ділах,
бо мене брала досада за таку докучливість.
Мені прийшла тоді на думку подорож, яку я
був приневолений відбити в державу „зелі-
вого канцлера“, мій кільканадільний побит
там же, а хоч у мене був паспорт, ніхто мене
аві при візді, аві при виїзді, аві за цілий час
побити моєго не поспішав, хто я, звідкіля і по
що приїхав.

Опинившись в Києві, пішов я розвіда-
тись, як би мені доступити до невичерпаного
жерела історичного, центрального архіву в У-
ніверситеті с. Володимира, що містить в со-
бі давні акти Київської, Подільської і Волинь-
ської губерній, почавши з 1400-их років. Мені
довелось при сій нагоді познакомитись з кіль-
кома родинами. Я нашов у них таку широ-
руську гостинність, таку свободу товариску, яку
у нас хиба ще декуда по селях стрітити можна,
бо по містах зробила она вже давно місце
польській церемонності та німецькому вирахова-
вавю. В тамошніх родинах вів ще старо-
світським, патриархальним духом так, що і
зовсім чужий чоловік чус ся в них наче би
членом одної великої родини.

Я мав уже в Києві добрих знакомих
Олександра Кониського (з ним
познакомився я ще в 1865. р.), П. Жите-
цького, з котрим я познакомився гід час
его повороту в заграниці через Тернопіль в
1883. р., а крім того Й. Лисенка, однак
сей, як і багато інших визначних наших зе-
мляків, війшов на літо, як там кажуть в мо-
сковська, „на дачу“. Остав однай у Києві ціле
літо відомий укр. історик Орест І. Левицький, професор гімназії і він став моїм
ширим товаришом і головним провідником
по Києві. У Кониського зустрінувся я не
тілько в Житецьким, але й познакомився у
нега з інженером Якубенком, котрий з
поручення Василя Тарновського мав іх-
ати на могилу Шевченкову, щоб там докін-
чити єї упорядковання. Сюз нагодою і я поко-
ристувався із ним їздив до Канева. Окрім
того познакомився я з проф. унів. Мі-
щенком, великим знавцем Геродота і з
вельми широю і справді українською семею
Василя Вовка-Караваєвського. У
нега вся сема говорила тільки по українські,
а їх жена одягнена була все в народний у-
країнський костюм.

З жалем однак я дізнався, що по по-
воду сподіваного приїзду царя Олександра III.
університет ще зачинений (поза звичайний ре-
чанець) і не буде скорше відкритий, як по
виїзд царським. Тому не тілько не повело ся
мені довершити своє наміру, але й не можна
було оглянути прегарніх і богатих Кре-
мленського ліцея і Віленського університету
перенесених і значно збільшених кабінетів
природописних і многоцінного кабінету нумі-
зматичного та великої бібліотеки, що тепер
має більш 100.000 томів. Я тільки зайшов у
ботанічний сад, чудовий парк величезних роз-
мірів, що із своїми богатими оранжерями
стоїть отвором для публіки щоденно від 1.
мая до кінця вересня, і не міг налюбовати
ся тою розмаїтостю ростинності там випле-
каної. Та хоч день був погідний і гарний, сад
був зовсім пустий, тільки де-де можна
було заглянути прохожих.

Старий Київ. Золоті ворота. Пам'ятник с. Ірині. Церкви Десятинна і с. Андрея Первозванного. Пам'ятник с. Володимира. — Попо-
лудні вибралися я оглядати Київ і його істо-

річні пам'ятники а проф. Орест Левицький
опроваджував мене по всіх знатніших міс-
цих та обясняв топографію Києва і його істо-
річні пам'ятники та все уваги гідне. Коли ж
там ходив був і весь місяць, не міг би був
так докладно пізнати Києва і його історії, як

з моїм товаришем. Улиці міста вельми широ-
кі, тільки не гладкі, бо вимощені дніпровими
рінняками-сторчаками, а хідники повикладувані
дуже доброю жовтавою цеглою; тільки де-де
можна побачити плити або асфальти. Най-
красніші улиці се безперечно Крешчатик, Біло-
ківський бульвар і більша Володимирська ули-
ця. Крешчатик тягне ся на місці старинної
Крешатої долини, що творила частину давніого густого бору „Переїсіще“, призначеної
для ловлі птиць і звірини. Долина та лежить між старо-кіївськими горбами, де був давній „грабт“ перших князів і Печерським, де находився улюблений літній
двор князів Володимира В. і Ярослава, званий Угорським, коло сільця „Берестово“. Долина і звичай спадаючих до неї гір були
вкриті дебрами, а ще на початку сего століття
находились в тім місці лісні зарости. Нині
Крешчатик есть осередком всого руху і життя
кіївського; там находяться найкрасніші камені, найбільші скелі і найперші гостинниці. А всек таки скажати треба, що рух на Крешчатику і в Києві загалом не дорівнює рухови
нашого Львова.

(Дальше буде).

1) Спомини I. ч. стор. 82.

Зміна мешкання.

Лікар
Др. В. Янович

в Станіславові

мешкає від 1. мая при улиці Собіського
534(3) ч. 18.

Телеграми

з дня 2. мая.

Відень. (ТКБ). Помер ту предсідник дер-
жавного трибуналу Унгер в 85. р. житя.

Атени. (Ат. Аг.). Ессад паша при-
був до Тірано, утворив тимчасове правитель-
ство, оголосив автономію Аль-
банії під протекторатом Тур-
еччини і виставив турецький прапор (а
не албанський). Також повідомив Грецію, що
Альбанія не відноситься ся ворожо до Греків.

Петербург. Буря знищила східно-росій-
ский телеграфічний кабель. Телеграфічне по-
лучення з Сибіром, Самарою, Катеринославом,
Казанью перерване.

Берлін. Помер ту гагло знаменитий зна-
вець німецької літератури професор Ерік Шмід,
котрий на берлінськім університеті викладав
історію літератури. Померший був ректором
університету 1910 р.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Комунікат Краєвого Союза для збуту худоби
з торгу у Відні дnia 29. квітня 1913.

Загальний агіт виносив 17.427 штук.
З того доставлено з Галичини 4.798 штук.

Ціни: Безроги галицькі, молоді, легкі, Прі-
ма 1·32—1·40 К, тяжкі і товсті, Пріма 1·32—
140, середні і гірші 1·16—1·28, старі і вибрако-
вані 1·08—1·16 К.

Тенденція: Сей торг був супроти попе-
редного о 26 молодих безрог, як також о
502 безрог товстих слабших. Попит за безро-
гами молодими був дуже живий і плачено їх
о 4—6 с більше. Безроги тяжкі плачено при
слабім попиті в Пріма сортах о 2 с. менше.
Середні і лекші плачено проте по ціні пото-
ваний попередного торгу, в деяких случаях
плачено їх навіть о 2 с. дорожче.

Талановитий інструктор айтут
рієнт
ц. к. учт. семінарії, в силі приготувати
дітству за так короткий час до іспиту: III або
IV кл. вор. або до I. кл. гімн. Зголосені:
Клялокин, Червоногород к. Тлустого, poste re-
stante.

533(2)

Дяка з добрим теноровим або баритоново-
вим голосом, уміючого грati на
гармонії а по можности і провадити хор по-
требу Уряд парохіяльний в Давидківцях поч.
Колиняні. 532(3)

Чудові образи кисти арт. мал. п. О. Куриласа.

I. Пречиста Діва — Мати Руского краю.

II. Ісус Христос — небесний Учитель.

Сі чудові образи (одинокі на народних моти-
вах) вийшли вірно після орігіналів у всіх природних
красках.

Ціна за пару оправлених образів:
в рамках дубових з опакованем К 20— місячно К 3
" золотих " 24— К 4
" магонівових " 28— К 4
" спеціальних " 34— К 5
" Висилає за посплатою або на рати: "М. Кри-
вичев. Львів. Ринок ч. 10. 520(X).

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

Перший Український Висилковий Дім
Музичних Струментів

ОРКАН

поручас по найдешевших цінах: скрипки
баси, цитри, флейти, клярнети, труби, бубни
і т. д. та закладає цілі сокільські, січові,
читальняні й школінні струнні або дуті
орхестри на всякий склад.

Цінник даром.

КАВА

50% дешевша!

Американська економічна кава, дуже
ароматична, видатаа і економічна.
5-кільовий пробний мішок 10 К. Опала-
чене післяпата. Адреса:
Kaffee-Export, Tiszabogdany 53. (Ungarn)

Олександр Барвінський.

Спомини з МОГО ЖИТЯ.

Перша частина (Образки з громадянського і
письменського розвитку Русинів в 60-их рр
XIX ст. (з додатком переписки Ст. Новак-
овича, М. Лисенка і П. Куліша,
з 10 портретами і двома картинах) вийшли
вже як №. 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Наукладні Я. О.
ненштайнав Коломії, або в Книгар-
рії Н. Товариства ім. Шевченка
у Львові.

Ціна брошюрованого примірника 1 К 50 сот
оправного примірника 1 К 80 сот

Перше і одиноче Руске Товариство Вза-
мних Обезпеченів на житі і ренті

„КАРПАТИЯ“

Почетний президент: Єго Ексцепенція митро-
полит Андрей гр. Шептицький.

„Карпатія“ вибудована на найсодініших
основах.

„Карпатія“ пряміє обезпечені на житі в всіх
найдогдініших комбінаціях при
установленіх умовах: на дожиті, посмертні
капіталі, посаги, ренти.

„Карпатія“ обезпечень на житі і солідне, огладне діловодство:

основана на взаємності і має на
увагі лиши хосен своїх членів. Чи-
сті зиски вертаються як членські дивіденди.

„Карпатія“ видавдає поліси, які по трільйоні
тривку становять неоспорними і
незадальними.

Плем якного іншого руского асекураційного това-
риства на житі лише одна, однієїнка „КАРПАТИЯ“. Обовязком кожного царя Русинів в підприємства лиши
своє асекураційне товариство і обезпечувати лиши
в „КАРПАТИЇ“.

короткий час своєї діяльності „КАРПАТИЯ“ здо-
була собі загальну прихильність і довіру навіть в
чужинців, та за короткий час свого існування по-
зискала 1495 внесків на суму обезпечення 5.124.300
К, з того виставлено 118 поліс на загальну суму
обезпечення 3.955.500 К в річною премією 163.666 К

503. Близькі інформації що до обезпеченії і агенції у Львові, ул. Руска ч. 18 коло
„Дністра“. Філії приймає також зголосені внесків
на обезпеченії на житі і ренті.

Накладом Plusverein-у появилися гарно
виконані Ілюстровані переписні листки з малюн-
ками артиста-маліора Асмана, які представля-
ють найбільше займаючі сцени з другої ту-
рецької облоги Відії.

Сі листки висилає
Kanzlei des Plusvereines,
Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по